

İspanyol
Sinemasında
Gerçekçilik
1951 - 1963

El Realismo en el Cine Español

"Bu sinema grubuna hayranlık duyuyorum çünkü onlar Franco rejimi ile yüzleşebilecek kadar cesurdular; hem de bunu yalnızca hayal güçlerini kullanarak yapmak zorundaydılar. O dönemde, sansüre tabi olmamak için çok akıllı davranmak zorundaydınız. Onlar bunu ince ve kara bir mizah ile yaptılar, bir yandan da çok güçlü sahneler yarattılar. Sansürleneceklerini biliyorlardı, bu yüzden diğer sahneleri hemen göze çarpmayacak biçimde ama büyük olasılıkla daha da güçlü yaptılar ki sansürlenmesinler. Bana göre bu sinemacılar, kendi alanlarında birer ustaydı, ama yalnızca cesur oldukları için değil; rejime çok zekice karşılık verebildikleri için."

Antonio Banderas, programını yaptığı "İspanyol Sineması'nda Gerçekçilik, 1951-1963" retrospektif seçkisi üzerine

Pera Film'in Cervantes Enstitüsü işbirliğiyle sunduğu *İspanyol Sineması'nda Gerçekçilik* programı, oyuncu Antonio Banderas'ın fikrinden yola çıkılarak oluşturulan ve Luis García Berlanga, Juan Antonio Bardem, Fernando Fernán Gómez ve Carlos Saura gibi önemli yönetmenlerin filmlerini sunuyor. İkinci Dünya Savaşı sonrası faşist diktatör Francisco Franco döneminden seçilen bu dokuz filmlik program, sanatsal ve tarihi bir önem taşıyor.

1950'ler ve 1960'lar, İtalyan neorealizminden etkilenmiş bir grup genç İspanyol sinemacının ortaya çıkışına tanık oldu. Onlar, sinematik kurgu ve gerçek yaşam arasındaki uçurumu azaltmak amacıyla, sinema piyasasının, tarihi olaylar üzerine, özellikle de vatansever değerleri öne çıkaran filmlerden çok, eleştirel dedektif filmlerine ve geniş tematik ve anlatımsal içeriğe sahip filmlere yönelmesi konusunda ısrar ediyorlardı.

Hollywood'un erişim alanının uluslararası boyutta hızla genişlediği 1940'ların ortasından 1950'lerin başı arasındaki dönemde, Francisco Franco'nun hükümeti de milli sinema kurmaya çabalyordu. Núria Triana-Toribio'nun, *Spanish National Cinema (İspanyol Milli Sineması)*, Routledge tarafından 2003'te yayımlandı) adlı kitabında belirttiği gibi, bir İspanyol sinemasının yaratılması, Franco diktatörlüğünün ülkedeki "hayali ulusal birlik"i güçlendirmeyi amaçladığı, bilinçli bir projeydi. Triana-Toribio, bu süreci anlatırken, projeyi desteklemek için çeşitli önemli kurumların oluşumundan söz ediyor: Haber filmlerini ve belgeselleri denetleme, İspanyol sinemacıları eğitime ve İspanyol filmlerini koruma kurumları gibi tanımlanmış amaçları olan kurumlardı bunlar. Bütün bunlara rağmen, yaratılan İspanyol ulusal sinemasının içeriği ve amaçları tartışma konusuuydu. Gerçekçi sinema, İspanyol yaşamı ve kültürünü temsil eden baskın sinema biçimi haline ancak 1950'lerin başlarında geldi. Triana-Toribio'ya göre, yalnız Falangistler—*Falange Española Tradicionalista y de las Juntas de Ofensiva Nacional Sindicalista*, yani Francisco Franco'yu destekleyen partinin üyeleri- gerçekçiliği bir ulusal propaganda çeşidi olarak görmekle kalmıyor, rejime muhalif sol kanat partiler de gerçekçiliği "kendi bakış açılarından ulus hakkındaki 'gerçek'leri gösterme" yöntemi olarak kabul ederek destekliyorlardı. Yine de, rejim, kısa bir süre içinde gerçekçi sinemanın, ulusun iyi taraflarını göstermenin yanı sıra sosyal sorunları da gösterebilme potansiyeli yüzünden endişelenmeye başladı. Örnek olarak, ortak yönetmenler Luis García Berlanga ve Juan Antonio Bardem, İspanya'daki işsizlik gerçeğini gözler önüne seren, *Esa pareja feliz* (1951) filmleri için 1953 yılına kadar bir dağıtım şirketi bulamadılar. 1950'lerin devamında, gerçekçi yönetmenler, rejime göre Katoliklik ile eş anlamlı hale gelmiş "İspanyolluk" durumunu öne çıkarmak için "hafif ve kabul edilebilir" bir yol buldu ve sonunda bu versiyon İspanyol hükümeti tarafından da kabul edildi ve desteklendi.

"I admire this group of filmmakers because they were brave enough to face the Franco regime but they had to do it using only their imagination. You needed to be very smart to avoid censorship and they did it using irony and dark humor but also by creating scenes that were very strong. They knew they would get censored so other scenes were subtle but probably even stronger in a way so they would pass the censors. To me these filmmakers were masters in their field not only because they were very brave but because they were facing the regime in a very subtle way."

Antonio Banderas on his choice retrospective, "Realism in the Spanish Cinema, 1951-1963"

Pera Film in collaboration with the Instituto Cervantes is presenting a film program entitled *Realism in Spanish Cinema*; based on an original idea by the actor Antonio Banderas, the program includes works from directors such as Luis García Berlanga, Juan Antonio Bardem, Fernando Fernán Gómez and Carlos Saura. Spanning the post-World War II fascist dictatorship of Francisco Franco, the nine film set is comprised of classic works selected for their artistic and historical merit.

The 1950s and 1960s saw the establishment and rise of a movement of young Spanish film directors who were influenced by Italian neo-realism. With the intention of narrowing the gap between cinematic fiction and reality, they insisted on the need for the cinema industry to move away from making historical films with strong patriotic values towards much more critical detective films and to films of wide thematic and narrative content.

As Hollywood's reach was spreading internationally in the mid-1940s to early 1950s, Francisco Franco's government was attempting to create a national cinema. According to Núria Triana-Toribio in her book, *Spanish National Cinema* (published in 2003 by Routledge) during this period, the creation of a Spanish cinema was a deliberate project undertaken by the Franco dictatorship to strengthen the otherwise "imagined community" of the nation. She cites the establishment of various institutions as integral to this process—those with distinctive purposes, such as regulating the production of newsreels and documentaries, training Spanish filmmakers, and preserving Spanish film. Nevertheless, the content and purpose of Spanish national cinema was debatable. It wasn't until the early 1950s when realist cinema began to dominate as the preferred representation of Spanish life and culture. According to Triana-Toribio, not only did the Falangists—members of *Falange Española Tradicionalista y de las Juntas de Ofensiva Nacional Sindicalista*, or the party in support of Francisco Franco—look to realism as a form of national propaganda, but left-wing parties in opposition to the regime also supported realism as a way through which to "represent the 'truth' about the nation from their perspective." Yet, the regime soon began to feel anxiety over realism's potential to portray not only the redeeming qualities of the nation, but the social ills as well. For example, co-directors Luis García Berlanga and Juan Antonio Bardem could not find a distributor for their film depicting the reality of unemployment in Spain, *Esa pareja feliz* (1951), until 1953. As the 1950s progressed, realist directors found a way to promote "Spanish-ness"—which, in the eyes of the regime, had become synonymous with Catholicism—in a "gentle and agreeable version" of realism eventually accepted and promoted by the Spanish government.

OLUKLAR
FURROWS

Yönetmen Director José Antonio Nieves Conde
Oyuncular Cast Luis Peña, María Asquerino, Francisco Arenzana
İspanya Spain, 1951, 100', siyah-beyaz black & white
İspanyolca; Türkçe altyazıyla
Spanish with Turkish subtitles

Altmışlarında bir çift ve çiftin üç çocuğundan oluşan Pérez ailesi, başkente taşınarak yaşamlarını iyileştirme hayalleri kurmaktadır. Hayli eziyetli bir dönemin ardından, zorlu kır yaşamlarını geride bırakmaya karar verirler. Fakat, Madrid'de geçirdikleri günler kısa bir zaman içinde başarısız bir yaşam savaşına dönüşür. Dürüst bir biçimde yaşamlarını sürdürme hayalleri, şehir onları yozlaştırdıkça başarısız bir teşebbüsten öteye gidemez. Çünkü, Madrid'in gerçekleri, beklentileriyle, mahalleler, olanaksızlık, karaborsa ve suçun günlük yaşamın başlıca öğeleri haline geldiği bir yaşamdır bu.

The Pérez family, a couple in their sixties with their three kids dream of improving their life by moving to the capital. They attempt to put their grueling country life behind during an extremely difficult time. Every day they spend in Madrid becomes a failed attempt in survival. Consequently, their attempt to prosper in honesty turns into a failed project as the city life ends up corrupting them. The reality of Madrid is nothing like what they expected: blue-collar neighborhoods packed with workers, with insufficient resources where the black market and delinquency become the staples of everyday life.

BİR
BİSİKLETLİNİN
ÖLÜMÜ
AGE OF
INFIDELITY

Yönetmen Director Juan Antonio Bardem
Oyuncular Cast Lucia Bosé, Alberto Closas, Bruna Corrà
İspanya Spain, 1955, 88', siyah-beyaz black & white
İspanyolca; Türkçe altyazıyla
Spanish with Turkish subtitles

Gizli bir buluşma için yola çıkan María José ve Juan, bir bisikletliye çarpar ve ölümüne sebep olurlar. Yıllardır devam eden ilişkileri, María José'nin Miguel ile evlendiği ilk günden beri sürmektedir. Yol kenarında terk ettikleri bisikletlinin üzerlerinde yarattığı gölgeyi bir takıntı haline getiren çift, ilişkilerinin açığa çıkmasından ve sosyal statülerinin yerle bir olmasından korkmaktadır. Durum, başka zorluklar ve trajediler ile gittikçe kötüleşir.

María José and Juan are on their way from a secret date when they run over a cyclist, killing him. They had been going steady for years, they day María José had married Miguel, Juan had become her lover. Obsessed by the shadow of the dead cyclist whom they abandon on the road side, they beome afraid that their relationship will be revealed and they will lose their social stance. The situation takes a turn with more complication and tragedy.

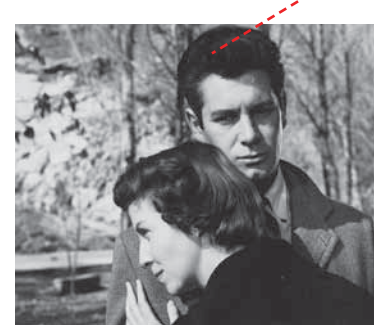

Spanish social comedy of the era, the film asks whether it's the world or its protagonists who are acting crazy, since what passes for normalcy looks more and more suspicious. The director's rock-solid composure works beautifully to underscore all the indignities his character must learn to suffer.

HAYATIN PEŞİNDE LIFE AHEAD

Yönetmen **Director** Fernando Fernán Gómez
Oyuncular **Cast** Analía Gadé, Fernando Fernán Gómez, José Isbert, Félix de Pomés, Manuel Alexandre, Rafael Bardem
İspanya **Spain**, 1958, 90', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

Büyük bir kısmı birinci ağızdan anlatılan film, Antonio'nun, Josefina ile yaşadığı aşk hikayesini anlatmasıyla başlar. Hırslı çift, eğitimlerine devam etmektedir; Antonio avukat, Josefina ise doktor olmak için hazırlanmaktadır. Ama bu denli iddialı akademik altyapı bile hızla değişen İspanya'da başarılı olmaya yetmemektedir. Bu yüzden çift, beklenmedik beceriler gerektiren çeşitli işler arayışına girmek zorunda kalır. Film, tıpkı dönemin diğer harika İspanyol sosyal komedileri gibi, dünyanın mı yoksa başroldeki karakterlerin mi delice hareket ettiklerini sorgulamamıza sebep olur, çünkü normal kabul edilen gittikçe daha da şüpheli görünmektedir. Yönetmenin taş gibi sağlam dengesi, karakterlerinin katlanmayı öğrenmek zorunda kaldığı küçük düşürücü durumları harika bir biçimde gözler önüne serer.

Told largely in first-person, the film begins as Antonio recounts the beginning of his love affair with Josefina. Ambitious, the couple continues with their studies, he becoming a lawyer, she getting a medical degree-but somehow even those impressive credentials are not enough to make it in a rapidly changing Spain, so the two are forced to improvise a wide variety of jobs calling on some unexpected skills. Like much of the very fine

AŞK SOKAĞI THE LOVEMAKER

Yönetmen **Director** Juan Antonio Bardem
Oyuncular **Cast** Betsy Blair, José Suárez, Yves Massard
İspanya, Fransa **Spain, France**, 1956, 95', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

Film, sıkılmamak için birbirlerine oyunlar oynayan bir grup taşralı arkadaşın hikâyesini anlatır. Juan, evde kalmaya mahkum 35 yaşındaki güzel Isabel'e aşık olmuş gibi davranır. Isabel bu durumdan çok etkilenir ve genç bir kız gibi hareket etmeye başlar. Juan, kendi kurduğu tuzağa düşer ve olaylar gittikçe hararetlenir.

This is the story of a group of friends from a provincial city who play tricks on each other to while away their boredom. One of them, Juan, pretends to have fallen in love with Isabel, a beautiful 35-year-old who's fated to become an old maid. She gets all excited and acts like a teenager. Things get more and more intense as Juan finds himself caught up in his own trap.

KÜÇÜK ARABA THE LITTLE COACH

Yönetmen **Director** Marco Ferreri
Oyuncular **Cast** José Isbert, Pedro Porcel, José Luis López Vázquez
İspanya **Spain**, 1960, 85', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

José Isbert tarafından canlandırılan yaşlı bir adam, Madrid sokaklarında salına salına yürümektedir. Bir mezarlık ziyaretinin ardından, akranı José Álvarez "Lepe"nin tekerlekli sandalyeden motorla çalışan küçük araca aktarılışını görmeye ucu ucuna ve nefes nefese yetişir; ailesiyle paylaştığı evin sıkışık koridorlarında yavaşça yürürken aklında bu yepyeni teknolojinin sağladığı hareket kabiliyeti vardır. Marco Ferreri'nin yaşlıların isyanını anlatan bu alaycı çalışmasının ana fikri aslında kaçıştır.

An old man played by José Isbert, ambles through the streets of Madrid. He arrives, out of breath, just in time to see fellow coot José Álvarez "Lepe" about to be transferred from wheelchair to motorized little car; after their trip to the cemetery, Isbert lumbers through the cramped corridors of the home he shares with his family, the mobility of the new technology still dancing in his head. Marco Ferreri's sardonic study of geriatric revolt is about escape.

UÇURUM THE DELINQUENTS

Yönetmen **Director** Carlos Saura
Oyuncular **Cast** Manuel Zarzo, Luis Marín, Óscar Cruz
İspanya **Spain**, 1959, 88', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

Julián, Ramón, Juan, El Chato, Paco ve Manolo bir grup çiftçidir. Bugüne dek onları tek ciddiye alan ise polislerdir. Her biri alt sınıf zavallılar olarak kabul edilmekte ve çoğu zaman hiçe sayılmaktadır. Juan, bir boğa güreşçisi olmak için uğraşırken, arkadaşları da insanları soyarak, Juan'ın ilk güreşini yapabilmesi için para biriktirmeye çabalar. Bir gün, grup elemanlarından biri, bir olay mahalinden kaçarken ölür; boğa güreşi sırasında polis durumu farkeder ve olay tamamen bir fiyaskoya dönüşür.

Julián, Ramón, Juan, El Chato, Paco and Manolo are a group of youngsters. Until now, the only people who've paid them any attention have been the police. They're accepted as low class, miserable and have mostly been ignored. Juan wants to become a bullfighter; his friends mug people so he can pay for his debut fight. One day, one of them dies running away in action; once recognized by the police during the bullfight, it ends up being a complete failure.

İNFAZCI NOT ON YOUR LIFE

Yönetmen **Director** Luis García Berlanga
Oyuncular **Cast** Nino Manfredi, Emma Penella, José Isbert
İspanya **Spain**, 1963, 87', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

Amadeo emekliye ayrılmakta olan yaşlı bir cellattır. Amadeo'ya, kısa bir süre önce bir cenaze evinde çalışan José Luis ile evlenen kızı Carmen ile birlikte yaşayabileceği bir sosyal konut teklif edilir. Fakat dairenin imtiyazı ancak cellat görevindeki kişiye verilmektedir. Bu yüzden Amadeo, José Luis'i cellatlık görevini devralmaya ikna etmesi gerekir. José Luis, bu görevi ancak birini infaz etmesi gerektiği takdirde istifa etme şartıyla kabul eder. Bir gün, José Luis'e bir ihbarname ulaşır; ihbarname, yeni verilen bir idam cezası hakkındadır.

Amadeo is an old executioner about to retire. He's offered a flat in a housing project where he can live with his daughter Carmen, recently married to José Luis, who works in a funeral parlor. The concession of the flat is conditioned only to the position of the Executioner, so Amadeo has to convince José Luis to inherit his profession. José Luis accepts on the condition that he will resign if he ever has to execute anyone. One day José Luis receives a notice informing him that a death penalty has been sentenced.

KÜÇÜK EV THE LITTLE APARTMENT

Yönetmen **Director** Marco Ferreri, Isidoro M. Ferry
Oyuncular **Cast** Mary Carrillo, José Luis López Vázquez, Concha López Silva
İspanya **Spain**, 1958, 87', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca; Türkçe altyazıyla **Spanish with Turkish subtitles**

Rodolfo ve Petrita oniki yıldır beraberdir. Evlenebilmek için ilk önce yaşayacakları bir daire bulmak zorunda olan çift, bir türlü istedikleri gibi bir yer bulamamaktadır. Rodolfo, Mrs. Martina isimli bir ayağı çukurda yaşlı bir kadına ait dairenin bir odasında kirada oturmaktadır. Mrs. Martina'nın dairesinin bulunduğu binanın sahibi ise, yaşlı kadının ölmesini beklemekte ve binayı yıkmaya planları yapmaktadır. Bazıları, Rodolfo'ya bir kahramanlık gösterip Mrs. Martina'ya evlenme teklif etmesini ve bekleyip, kadın öldüğünde daireyi devralmasını önerir. Rodolfo bir süre direnir, fakat gün geçtikçe direnme gücü giderek azalır.

Rodolfo and Petrita have been together for twelve years. Before they can get married, they need a flat, but they just can't find one. Rodolfo is subletting a room in a flat owned by Mrs. Martina, a decrepit old lady who's about to kick the bucket and her landlord is eager for her to pop off so he can knock down the building. Some people advise Rodolfo to do the heroic: marry Mrs. Martina and wait it out so that he can inherit the flat. Rodolfo resists, but he becomes weaker and weaker by the day.

VIRIDIANA

Yönetmen **Director** Luis Buñuel
Oyuncular **Cast** Silvia Pinal, Francisco Rabal, Fernando Rey, Margarita Lozano
1961, 90', siyah-beyaz **black & white** İspanyolca, Türkçe altyazılı **Spanish with Turkish subtitles**

İspanya'da yasaklanan ve Vatikan tarafından kinanan film, Luis Buñuel'in başyapıtı olarak kabul edilir ve cüretkar imgelemiyile bir sefiller şöleni resmedilir. Rahibe adayı Viridiana, Katolik ilkelerine bağlı kalmak adına var gücüyle çabalar, ancak şehvet düşkünü dayısı ve yoksullardan oluşan tuhaf bir grup onu idealizminin sınırlarıyla yüzleşmek zorunda bırakır. 1961 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ödülünü kazanan *Viridiana* cüretkar bir yapıt olma özelliğini günümüzde de koruyor.

Banned in Spain and denounced by the Vatican, Luis Buñuel's irreverent vision of life as a beggar's banquet is accepted as his masterpiece. In it, novice nun Viridiana does her utmost to maintain her Catholic principles, but her lecherous uncle and a motley assemblage of paupers force her to confront the limits of her idealism. Winner of the Palme d'or at the 1961 Cannes Film Festival, *Viridiana* is as audacious today as ever.

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI

7 - 25 ARALIK
DECEMBER 2011

GÖSTERİM PROGRAMI
SCREENING SCHEDULE

7 ÇARŞAMBA **WEDNESDAY**
19:00 Bir Bisikletin Ölümü
Age of Infedity

9 CUMA **FRIDAY**
17:00 Aşk Sokağı *The Lovemaker*
19:00 Küçük Ev
The Little Apartment

11 PAZAR **SUNDAY**
14:00 Küçük Araba
The Little Coach
16:00 Viridiana

14 ÇARŞAMBA **WEDNESDAY**
17:00 Bir Bisikletin Ölümü
Age of Infedity
19:00 Aşk Sokağı *The Lovemaker*

15 PERŞEMBE **THURSDAY**
19:00 İnfazcı *Not On Your Life*

16 CUMA **FRIDAY**
17:00 Küçük Ev
The Little Apartment
19:00 Oluklar *Furrows*

18 PAZAR **SUNDAY**
14:00 Uçurum *The Delinquents*
16:00 Hayatın Peşinde
Life Ahead

22 PERŞEMBE **THURSDAY**
19:00 İnfazcı *Not On Your Life*

23 CUMA **FRIDAY**
17:00 Hayatın Peşinde
Life Ahead
19:00 Uçurum *The Delinquents*

25 PAZAR **SUNDAY**
13:00 Oluklar *Furrows*
15:00 Küçük Araba
The Little Coach
17:00 Viridiana

İstituto
Cervantes

işbirliğiyle collaboration with